

Fie de două ori în septembra: Joi-a și
Dominește; era cându va pretinde im-
portanții materielor, va fi de trei său
de patru ori în septembra.

Pretiu de prenumeratiune,
pentru Austria:

pe anu intregu	8 fl. v. a.
" diuometat de anu	4 fl. v. a.
" patrariu	2 fl. v. a.

pentru Romania și strainetate:
pe anu intregu . . . . . 12 fl. v. a.
" diuometat de anu . . . . . 6 fl. v. a.

ALBINA

Pesta, in 13 noemvre 1872.

Două mari cestiuni sunt cari pre-
occupă astăzi cercurile legelative și gu-
vernării; un'a, *revisiunea pactului uniu-*
nale cu Croatia, adeca modificarea art.
de lege XXX de la 1868; ér' alta regula-
re si resp. *codificarea dreptului de mu-*
nicipalitate alu Capitalei Buda-Pesta.

In prim'a privinția, comisiunea reg-
nicalore a Croației dejă si-a substanțiatu
postulatele si ele dejă se publica si apre-
tiviesc prin foile publice.

Postulatele acestea sunt de natura
a) politica, b) finantieria.

Postulatele politice tindu a eman-
cipă poporulu Croației, Slavoniei si Dal-
matiei de influența cea mare, am potă
dice absoluta, a domnilor magiari.

Aceste postulate politice de frunte sunt:
a) denumirea *Banului Croației* prin MSa
fara contrasemnatură si influența mini-
sterului magiaru; b) imultirea repre-
zentanților Croației la Diet'a comună din
Pesta, conformu poporatiunei Croației,
carea prin disolvarea confinialor mili-
tară s'a sporit ușor; c) alegerea
delegatilor croați pentru causele comune
numai prin membrii croați de la Diet'a
ungureșca; d) largirea autonomiei resp.
competenției dietei croatice — buna ora
prin dreptulu de a regulă ea insasi cau-
sele recrutării si preste totu ale obliga-
mentului seu militariu; in fine e) pentru
deslegarea causalor controverse in pri-
vint'a competenției seu interpretării
legii, Croații propunu crearea unui tri-
bunalu supremu de statu, custatoriu din
cinci membri alesi pre vietia de diet'a
croata si din cinci alesi de diet'a ungur-
eșca.

In privinția finantieria, postulatele
croate tindu mai vertosu: a) a revindică
dietei croatice nedependințea regulare a
dărilor directe; b) reducerea cuotei impo-
use Croației prin pactul de la 1868 —
pentru afacerile comune ale imperiului,
scadiend'o cam la a trei-a parte!

Par' că nici n'ar mai fi trebuintia
să observămu, că critice ce se facu ace-
storu postulate prin foile magiare si ma-
giarone, guvernări si oposiționali, pré
in pucine puncte recunoscu indreptătirea
si recomenda acordarea loru, astfelu
in cātu, déca din aceste voci ale pu-
blicisticei am avé sè deducem consecin-
tie, ar trebui sè dicem: din incercarea
de complanare amica a diferentielor
intre Croația si domnii magiari astăzi la
potere — n'o sè se aléga nimic'a, ci —
discordia si lupt'a are sè se continue!

Pana candu?

De buna séma pana atunci, candu
se va afă unu Alesandru, carele se des-
lege controvers'a cu spad'a! —

Cea lalta mare cestiune — nu este
atât de mare, cātu de curioșa, si — nici
atât de curioșa, cātu de caracteristica,
si — nici atât de caracteristica, cātu de
grea si pericolosa.

Ar regulă cum ar regulă dd. ma-
giari dreptulu de autonomia municipale
a capitalei, ar impreună pré bucurosu
ambele urbi, Pesta si Buda si inca si lo-
curile vecine, a nume opidul cameralu
Buda-vechia si prediul Insulei Marga-
reta si colonia industriala Pesta-nouă, pen-
tru ca astfelu sè intemeedie o capitale
artificiala de aproape 300,000 suflate, din
grupe forte-forte resfrate, si — ar accordă
acestei Capitale o sfera de activitate
cātu se poate de largă si o reprezen-
tantia destulu de liberalu compusa; insa
ce li face mari scrupuli, ii nelinișcesc
si dore nespusu e, că in acēsta capitale

cam 60% ale poporatiunei intrege sunt
nemti, cam 20% ovrei, si asia ér nemti,
cam 15% slavi si abia vr'o 4—5% ma-
giari!

Adeveratu, tōte aceste elemente si
mai vertosu cele 240.000 de nemti si
jidani, astăzi sunt fora pretensiuni na-
tionali, asia dicendu in vieti'a publica
magiari pré buni, măcar că cei mai pucini
sciu limb'a magiara si vorbescu mai preste
totu nemtiesc; dar — ce mai scăi! Le-
gea asia numita pentru națiunalități dă
rapresentantilor municipali dreptulu
de a-si alege limb'a afacerilor, si —
deja o a cincis-a parte ajunge ca sè céra
respectarea limbei sale in afacerile mu-
nicipali; — daca acum intr'o buna di-
minetia nemtilor nostri s'ar desceptă si —
pre temeiul legii ar decréta limb'a ger-
mania de limba oficiale a municipalităei,
éca-o de o data ilustr'a capitale a Ma-
giariei mari, pentru carea tiér'a a sacri-
ficatu si sacrificia dieci de milioane, éca-o
de o data devenita o mare si potințe
urbe germana, unu formidabile antepostu
al Germaniei mari, si — misiunea ma-
giarismului in Oriente, chiar esistint'a
lui, periclitata!

Totu omulu deci 'si poate intipui, ce
fiori trebuie sè cuprinda pre asiaticii no-
stri, pre cei-ce mereu se prepara a in-
ghitit lumea, candu recugeta acelu pe-
riclu amenintatoriu!

Deci acēsta cestiune agita in mo-
mentu spiritele in modu — am poté dice
drasticu si tragi-comicu!

Pana sè vina caus'a pre tapetu in
corpurile legiuitorie, ea dejă se desbate
cu multa seriositate in clubulu deakistilor
loru. Acestu clubu la acēsta ocasiune
mai multu ca alta data se aréta — nu
ca o adunare consultatória, ci chiar ca
adeveratulu parlamentu; se tienu orati-
uni formale si ce aci se decide, aceea
obléga pe membri, adeca pre maioritatea
dietei, adeca aceea — este lege!

In acestu clubu deci septeman'a tre-
cuta Deák si Gorove pronunciara discursuri
a supr'a amintitei cestiuni, despre
cari foile deákiste dicu, că merita a fi nu-
merate intre cele mai emininti din epoch'a
gloriei parlamentului magiaru.

Deák, inteleptulu tierii, cu cele mai
minunate argumente, pe cari insa din
capulu locului a dechiarat că nu voesc
sè le repetiesca in cas'a ablegatilor, —
s'a nisuitu a demonstrá că, nu e de lipsa
a suscepse in legea de municipalitate
pentru capitale o dispusetiune modifica-
toria a legii de națiunalitate si restrin-
gatoria a dreptului alegarii de limba,
adeca decretatória a limbei magiare de
limba eschisiva pentru afaceri si desba-
teri, ci că ajunge a se increde spiritului
patrioticu a poporatiunei, carea si de aci
nainte, casi pan'acuma, de buna vóia va
pastrá limb'a magiara de limba a deli-
beratiunilor si manipulatiunilor sale
publice.

Deák se teme că, chiar print'r'o lege
restringatoria s'ar vatemá susceptibili-
tatea si s'ar provocá reactiunea poporatiunei.
Ei, dar' cu totulu altfel cugeta
tur'm'a cea mare a magiarilor celor
mici! In chorul acēsta turma striga, că
— Deák nu cunoscse spiritulu poporatiunei
de rondu, elu nu scie că acestu spi-
ritu este cu totulu germanu si tindu a se
sustiené si afirmá si in vieti'a publica,
prin oficia. Deci ei ceru: *imperativulu
lelei, fort'a de susu, eschiderea din cor-
pulu representativu si din oficia a celor
ce nu primescu limb'a magiara de eschi-
siva; cu unu cuventu, ei pretindu pum-
nulu la gur'a tuturoror cetatiilor ce vor*

sè vorbésca si sè scria altfelu de cātu in
limb'a magiara!

Eta, unde am ajunsu cu liberalis-
mulu, cultur'a si tolerant'a nostra magi-
ara. Asia 'n pele!

Suntemu pré curiosi sè vedem, cu-
cum o sè se scape domnii de impasulu ce
insisi si l'an creatu prin barbarismulu
eschisivismului loru.

Baronele de *Majthényi*, comisiuriu regiu
pentru essaminarea stării averilor națiunalii
serbesci, continua a face dispusetiuni si a esse-
ri influintie cu totulu de alta natura si compe-
tintia, de cātu ce i este misiunea, dispusetiuni
administrative-bisericesci, si influintie de a drept-
ulu politice.

Acēsta activitate a sa, pana atunci, pana
candu decretulu numirei si insarcinării sale,
celu publicatu in buletinulu guvernului, — suna
curatul *numai pentru fonduri*, pôrta pe facia
timbrulu abusului si alu usurpatiunei, si se poate
calificá de *scandalu politicu*.

Nu ne mirămu deci că dlu deputatu na-
tionalie serbescu A. Trifunatz, mai dilele tre-
cute fece in acēsta privința in diet'a tieriei o
interpelatiune energica capului guvernului ma-
giaru; si — asemenea nu ne vom miră, déca
la acēsta interpelatiune guvernului va tacé, său
va responde mystificandu!

Noi marturisim, că nu potem sè price-
pemu, ce interesu are acestu regimul magiaru,
de a presentá lumiei astfelu de scandalu bata-
toriu la ochi!

Priceponu si recunoscemua pe deplinu,
că — nu este motivu ratuibile, cu care sè se
păta justificá o misiune a unui comisiuriu gu-
vernului civilu, strainu de limba si de confesiune,
strainu de inima si de pricepere, strainu in tota
calificatiunea si pusetiunea sa publica, si totusi
cu *deplinu dreptu de ingerintia in tōte afac-
erile administrative ale unei biserice autonome*, —
da, acēst'a pricepemu: insa déca o data guver-
niul de astăzi alu domnilor magiari a pusu
la o parte consideratiunile de dreptu si dreptate
si ecitate, si a porntu a calcá oblu in piciora
tōte respectele ce detoresce popóralor nema-
giare si specialu in casulu prezinte națiunile ser-
besci, — celu pucin decorulu, bun'a-cuvintă
si unu ordine său o sistema óresi-care ar trebui
se observe, pentru ca arbitriul si cîmismulu sè
nu bata in modu chiar frivolu la ochi si — celu
pucinu MSa Imperatulu sè remanu scutit de
compromisiune; si asiá dara am si asteptat, —
se decrete formalmente si sè publice in au-
diul lumei, cumca — ne-avendu acestu gu-
vernui incredere nici intr'unu serbu, nici
chiar in aceia pre cari ii utilisédia de unelte,
punendu-i cu fôrtia in fruntea bisericei, — din
necesitate absoluta s'a datu potere deplina dlu
Majthényi in tōte afacerile bisericei ortodoxe
serbesci; si atunci amu scăi, că cu ce dreptul lucra
dlu Majthényi, si activitatea sa s'ar poté numi
despotia, arbitriu, sacrilegia, său ori cum alt-
felu, numai nu *usurpatiune si scandalu!* si
atunci spiritele s'ar poté superá si necagi, nu
insa indigná si revoltá pentru astfelu de pasire!

Noi, cari toemai petrecuramu 5—6 dile
in Carlovetiu si avuramu ocasiune a ne informá
si despre Neoplanta, noi cari conversaramu cu
faptori principali si ai partitei națiunalii o-
pozitive, si ai partitei regimului, noi spotem
incredintá din cugetu curatul că, — portarea
guvernului si a comisiuriu plenipotente alu
seu, b. Majthényi — in tōte părtele vatema, in-
digna si revolta spiritele!

Cine a mai vedutu candu-va, ca intr'unu
statu ce se dice constitutiunalu si civilisatu, in-
tr'o biserica recuncescuta prin lege de autonomia,
si a carei autonomia este rugulata print'r'unu
statutu santiunatu de MSa Domitoriu, unu
organu strainu alu guvernului sè mérge pana
a censurá si nimici elu de adreptulu decisiunile
corporilor autonome legali, ba si pana a dis-
solvé acēste corporatiuni autonome!

Prenumeratiuni se facu la toti dd. cores-
pondenti ai nostri, si de a dreptulu la Re-
dictiunea *Stationsgasse Nr. 1*, unde
sunt a se adresá si corespondintele, ce pri-
vesc Redactiunea, administratiunea seu
speditur'a; căte vor fi nefrancate, nu se vor
primi, éra cele anonime nu se vor publica.

Pentru anunțe si alte comunicatiuni de
interes privat — se responde căto 7 cr.
de linie; repetirile se facu cu pretiu sca-
diutu. Pretiu timbrului căto 30 cr. pen-
tru una data se antecipa.

Dlu comisariu regiu facia de comunitatea
bisericesca a serbilor din Neoplanta, astfelui a
procesu, si print'r'anu cerculariu alu seu elu
amenintia cu asemenea procedere pre tōte co-
munitătile bisericesc serbesci, cari la o provo-
care din partea dsale nu si-ar nimici ele insesi
decisiunile ce displacu dlu comisariu!

Ce nă in astfelui de imprejurări ni mai
vine neprincipu — este, că poporulu serbescu,
in superarea sa a supr'a capilor bisericesc
sustinuti de guvern, rabda tōte, dar nu si ie
refugiul, nu cauta aperarea drepturilor sale
atât de brutalu calcat si batjocurite — la
capii sei bisericesc!

Astfelui ruptur'a intre serbi si guvernul
magiaru si barbatii redicati de acesta infrun-
teaza națiunile serbesci — pre di ce merge totu
mai multu cresce si totu mai nevindecabile
devine!

Astfelui se nainta pre vedute si semtite
procesulu de instruire si dissolutiune totale!

In diet'a Tirolului s'a escatu unu con-
flictu aprigiu intre majoritatea sa federalis-
tica si intre regimulu dualisticu-centralista-
toriu din Viena. Rectorulu magnificu alu Uni-
versitatei de Innsbruck este membru virilistu alu
diatei, dar asta data de rectoru fu alesu profesorulu *Ullmann*, cu eschiderea de la alegere a
facultatei teologice; cu tōte insa regimulu intarì
alegerea si dsa se presentá in dieta, cerendu a
fi recunoscutu de membru. De aci se nascu con-
flictul. Se fece o agera interpelatiune guver-
niului pentru confirmarea alegerei si alesu
nu fu primitu pana nu va dà regimulu desluciri
si doveda despre legalitatea alegerei.

Guvernul pretinde că, diet'a n'are drept-
ulu d'a essaminá alegerea de rector, ci numai
decretulu confirmatoriu alu regimului, ér pen-
tru casul déca diet'a ar insiste pretensiunei
desvoltate in interpelatiune, amenintia cu in-
chiderea sesiunei ei si ordenarea de alegeri di-
recte pentru *senatulu imperiale*.

Prin acēsta pasire guvernul crede a-si
asecurá unu avantajiu mare la alegeri, cari de
altmirele, facute prin dieta, pururiu au esit
in contra dualismulu-centralisticu; precandu
érasa tirolesii opositiunali credu, că guvernul
priu pasirea sa se incurca si compromite
totu mai multu cu totu cu politic'a si respec-
tive cu sistem'a sa absurdă.

Ieri se deschise in Berlinu nuob'a camera
a Prussia. Scimă că pentru respingerea legei
municipale prin cas'a boerilor, sesiunea de mai
nainte a fostu disolvata. Acum cas'a boerilor
va si sporita cu unu număr considerabil de
membru nuoi, mai liberali; pre langa acēst'a, pe
cum spune cuventul de tronu, in proiectul de
lege se vor face niscari emendamente, nu essentiali,
ci cari sè servescă de punte pentru ciocoi
renitinti, ca sè pôta cu onore acceptă si ei acē-
sta lege, la care corona tiene cu totu de adi-
sul; si asiá este tota speranța că nuob'a ca-
mera va votá legea municipale, desi cevasi
pucinu modificate.

Alt'a, se cu multa mandria anuncia cu-
ventul de deschidere — e, starea cea favorabile
a finantierelor tieriei, carea face posibile
multe imbunatatiri publice.

Pentru de a preventi si paralisá o nuoa
renitintia a casei boerilor in contra legei mun-
icipale, organele pana si cele inspirate de
principele *Bismarck* punu in vedere unu planu
serios de reformare a Casei boerilor, firesc
cu reducerea influintei precumpenitòrie a jun-
kerilor. Ba unele voci mergu pana a anunțá,
că dlu *Bismarck*, ar putri dorintá d'a contopí
diet'a Prusiei cu parlamentulu imperiului si
astfelui a face cu totulu de prisosu cas'a de as-
tadi a boerilor.

In fine mai amintim la acestu locu despre una
focu mare ce de curendu devasta *Bostonulu*,
unu dintre cele dantai urbi comerciale din Amer-
ica-nordica. Au arsu multime de case si chiar
in portu pre mare 950 de corabii comerciali, in
cătu daun'a se pretiuesce la 80 de milioane dol-
ari, dupa banii nostri, ca la 170 de milioane de
florini v. a. Numerul ómenilor periti la acē-
sta ocazie nu este inca constatatu; pana
a acumua insa se scie de vr'o 70—80 nefericiti.

Primirea fondurilor din Carlovetti.

Pesta, în 13 noiembrie 1872.

Cauza Romanilor ortodossi din Banat și Ungaria, în privința fondurilor bisericesci din Carlovetti — este regulată, și partea ce prin împăcătunea de anu s'a acordat romanilor — este primita.

Alalta-ieri, adeca luni năpte, sosi aici comisiunea noastră primitoare și ieri séră fondurile se transportara la Aradu.

Pentru finala regulare și primire, prin co'ntielegere reciproca s'a fostu defiptu ultimulu terminu pe ultimele dile ale lui optomvre si resp. cele d'antaiu ale lui noiembre cal. n.

Sambata in 2 noiembre s'a infaciștă in Carlovetti Il. Sa dlu eppu alu Aradului *Procopiu Ivacicovicu* ca președinte alu comisiunei romane, si cu dlu *Julianu Janculescu*, ca membru din partea sinodului eparchialu de Caransebesiu, ér marti in 5 noiembre s'a infaciștă dlu *V. Babesiu*, ca reprezentante alu delegațiunei romane si membru alu comisiunei primitoare. Din cauza urgiștiei, de o parte, ér de alt'a a neregularității comunicatiunei in acestu timpu, pre cum si din consideratiune pentru starea bătrenietilor si morbositatii dlu eppu-președinte, calatoria a trebuitu să se faca prin Aradu, Temisiora, Baziasiu, si de aici pre Dunare in susu, o calatorie cu multe greutăți si neplaceri impreunata.

In Carlovetti mai antaiu de tōte printr'unu procesu verbalu s'a adus in curatul cu administratiunea fondurilor de acolo, cifrele pretensiunilor speciali si modulu respunderei acelora in numerariu, in obligatiuni publice si private si in interes restanti.

Membrii administratiunei fondurilor serbesci sunt: Esc. Sa administrore patriarhiei, eppulu de Pacratiu, *Nicanore Gruiciu*, eppulu nou-numitul alu Neoplantei, *Germanu Angeliciu*, primariul urbei Carlovetti *Stef. Risticu*, consiliariul finantiarul *Nenadoviciu* ca contabil, si secretariul natiunale *J. Cîriciu*. Cu acesti-a deci a avutu comisiunea romana de lucru.

De locu la prim'a intalnire, s'a facutu comisiunei romane unele dificultăți, la cari acésta nu se potea asteptă.

Prim'a dificultate a fostu in privința intereselor ce prin pactulu incheiatu, competu părții romane de la 1. iuliu 1871. De óra ce ministeriulu ungurescu de cultu in ordinatiunea sa din 11 maiu a. c. priu carea a comunicatu sanctiunea maiestatica pentru împăcătunea facuta, specificandu cele-ce sunt a se dá Românilor, a trecutu cu vedere a acele interese, administratiunea fondurilor din Carlovetti nu se credea nici detória, nici indreptatita a respunde acele interese ce ajungu sum'a de 23,220 fl. — In acésta privintia comisiunea romana a staruitu a se telegrafă in data ministrului si a cere deslegare resp. indrumare telegrafica specială. Acésta s'a facutu; romanii din a loru parte inca au solicitatu, si astfelui vineri in 8 noiembre sér'a a sositu deslegare ministeriale, corespondintăria pretensiunei romanilor.

Alte dificultăți s'a facutu in privința cametelor dupa capitalulu in bani, carele se aretă că a jacutu de la timpul resolutiunei imperatesci, adeca de la inceputulu lui maiu a. c. incóci, nefolositu in cas'a natiunale; mai departe in privința cametelor restanti de la detoriile private ce ni se cedeau si pre cari restante trebuiă să le primăscă români in tipu de numerariu; in fine in privința unor compensări dupa hărțiele de statu si dupa unele sume redigate antecipando.

Tōte aceste dificultăți au trebuitu delaturate, pana a ajunge la actulu primirei, si ele tōte s'a delaturatul prin capacitate reciprocă, in co'ntielegere frațișca, facendu si un'a si alt'a parte concesiuni ecitabili.

La urma s'a statoritu form'a documentelor pentru adeverirea predărei si primirei — asemenea prin co'ntielegere

comuna, astfelui, in cătu să se economisea spese si tacse de miu de florini.

Sumele primite dupa regularea tuturor cestiunilor si respective dubietătilor ce se escasera — s'a calculat astfelui:

I. Capitalulu de 300,000 fl. s'a urcatu prin interesele de la 1. Iuliu 1871 la 323,200 fl. v. a.

Spre acoperirea acestei sume s'a cesu:

a) Obligatiuni private, deplinu ipotecate, in valoare de 247,650 fl.

(NB! Dupa invoiela trebuiă să primim 253,000 fl. in obligatiuni private, dar pre langa aceasta suma nu se potea complană interesele restanti, ér obligatiuni fora interese restanti nu se aflau in fondu.)

b) interesele restanti dupa acele obligatiuni, 8 la numeru, facu: 26,244 fl. 50 cr;

c) obligatiuni rurali ungaro-banatice, trei piese in valoare nominale de 26,250 fl;

(NB! Dupa invoiela romanii erau oblegati a primi numai 25,000; dar acésta suma nu se potea compune din essintile obligatiuni de asta categoria, ér d'alta parte perderea ce aci s'a causatu prin primirea in valoare nominale a plusului de 1250 fl. s'a compensatu prin rescumperarea in bani gat'a de catra administratiunea fondurilor serbesci a unei asemenea obligatiuni din cele latte duoue fonduri ale romanilor, totu in pretiu nominale.)

Aceste trei posturi dau sum'a de 300,144 fl. 50 cr. v. a.

Restulu de 23,075 fl. 50 cr. s'a respunsu in numerariu, adeca cu bani gat'a.

II. *Fundus instructus dioecesis Aradiensis* s'a predatu si resp. primitu cu tōte actele administratiunali, mai intregu in obligatiuni private ipotecate, in valoare totale de 8150 fl. 22 cr. v. a.

III. Fondulu seminarialu totu asemenea, in valoare de 2023 fl. 68 cr. v. a. S'a mai compensatu 600 fl. interese cari dupa o obligatiune privata erau respunse pan' la finitulu lui dec. 1872 innainte.

Astfelui valoarea tuturor celor primite este impreuna; **333,994 fl. 40 cr. v. a.**

Er spesele ce s'a facutu cu tōte operatiunile redicării acestei sume sunt: 684 fl. Reamanendu asiā dara aceste fonduri in realu de **333,310 fl. 40 cr.**

Dispusețiunile ce vor fi a se face prin administratiunea nostra provis. din Aradu, le vom atinge atunci candu vom ave fericirea d'a poté reportă si despre desfacerea fondurilor u scolari din Buda-Pesta, ce pan' acum mai vertosu pentru ne'nfacișierea regulata a membrilor serbi nu s'a potutu finalisá, in care privintia insa in urm'a intetirilor ce s'a facutu prin regim, si si la patriarchatul din Carlovetti, sperămu că curendu vom reusí să ni ajungemu scopulu.

Totu de o data s'a combinat cu administratiunea fondurilor din Carlovetti acea mesura, ca din ambele părți să se incunoscă detorasii cari s'a cesu romanilor, despre acésta cessiune si să se indrumă a respunde restantele la administratiunea romana din Aradu, si — fiind că restantele s'a datu romanilor in tipu de bani gat'a, să li se anuncie, cumca acele restante de la 1. noiembrie se privescu de capitale scadiute si se vor computa la respundere cu căte 6%.

Atât'a este ce credem de lipsa a aduce la conoscientia publica despre aceste fonduri, — prin a carora primire acésta causa s'a terminat finalmente. —

Comitetul din Sibiu

al activiștilor romani din Ardélu a in dreptatul catra metropolitii nostri baronu A. Siaguna si Dr. Vancea o adresa in cauza conchiamării unui congresu natiunalu, ca alaturare la reportulu seu catra publicul român. Ambele acte fiind de mare importantia pentru istoria trementărilor politice ale Transilvaniei in er'a domniei de astazi a ele-

mentului magiaru, le reproducem aci, desi cam tardiu, spre sciintia on. publicu alu nostru. Adres'a suna:

„Excelenia!

Candu acestu comitetu, spre indeplinirea punctului alu 2. alu programei conferintie natiunali din 5—6 maiu, adeca de a se stabili o procedere solidara in tienut'a politica a romanilor din Transilvania prin unu congresu natiunalu — si a luat libertatea prin adres'a din 7 maiu a. c. a Ve rogă, ca se primiti — ambii Metropoli natiunali — conducerea causei natiunali si să luati intativ'a pentru conchiamare unei conferintie generali; — am satisfacutu prin acésta rogar dorintei unei mari părți a romanilor transilvaneni.

De atunci incocia s'a convinsu acestu comitetu, precum ori-ce romanu, că acea dorinta este a tuturor romanilor, căci impartasirile facute de catra cluburile natiunali locali acestui comitetu, dupa vociile diurnalelor romane si alte esperintie facute, toti romanii, foră deosebire de coloare politica, dorescu solidaritatea si intielegerea comună in unu congresu natiunalu; deci nu numai noi, ci — potrivu dice, natiunea intréga Ve chiama pre Esc. Vôstra, ca să o intruniti in unu congresu spre stabilirea unei tienute solidare.

Amintimu dura cu atâtua mai mare bucuria, că Escel. Vôstre ati primi rogar a năstră carea s'a prefacutu in a tuturor romanilor din Transilvania si totu odata ati esoperatu si coneisiunies inaltului regim, dupa carea congresulu are să se tiana dupa finirea alegerilor de deputati dietali, carea dejă să apropie.

Deci pana acum nu s'a ivit nici o pedeacă in contr'a efectuării congresului natiunalu, si nici prin conferinti'a tienuta la Alba-Iulia in 2 iuniu a. c. carea a atinsu numai cestiunea participarei la alegerile dietali, indigitata in punctul 1. alu programei conferintie romaniilor transilvaneni din 5 maiu; ba, tomai acestu incidentu, ce au aparutu in miscarea politica a romanilor, a doveditul si mai mare necesitate pentru unu congresu natiunalu, precum ne-am exprimat noii in manifestatiunea nostra din 23 Iuniu.

In acceptarea congresului, acestu comitetu, din partea s'a — dupa promisiunea data in apelulu din 8/20 iuniu a. c. adresatu publicului român, a eliberat unu materialu despre causele si postulatele romanilor, pre care avem onore a Vi-lu substerne aici sub ./, carele s'a publicat si s'a impartit in tōte locurile, spre a prepara pre poporul român din Transilvania pana la tienerea congresului, foră de a prejudică noi prin acestu opu cătu mai putinu altor pareri a connatiunalilor nostri.

Cu aceste descoperiri ne grabim a ne adresă catra Esc. Vôstre vediendu, că alegerile dietali se apropia de finitul si că chiamarea congresului se face urgenta.

Precum in prim'a nostra adresă, asia si acum lasămu acésta conchiamare, modalitatea, locul si tōte cele impreunate cu acésta cestiune, la intelept'a judecata a Esc. Vôstre; ni permitem inse, a ne descoperi in privinti'a modalitateli conchiamarii o parere a nostra, neprejudicătoare, si adeca, de a se conchiamă la congresu: 1. toti foștii membri ai congreselor natiunali din 1861 si 1863, si pre langa acesti-a 2. a trame de fiecare jurisdicție politica, prin clubulu ei natiunalu căte 2—3 membrii acreditați. 3. a se invită si deputati romani; ce vor fi alesi pentru dieta, cugetandu că acésta modalitate de o parte ar aproba bun'a intielegere ce domnia mai inainte in natiune si intre conductori si, ar exprima incredere in barbatii, cari au promovatul cauza natiunale si in actele loru; éra de alta parte ar avea ocazie a reprezentă pre natiune in congresu atâtua inteligintă cea vechia si experta in causele natiunali, cătu si o surescintie nouă a ei.

* * *

Reportul comitetului este acesta:

Catra publicul român!

Dupa o indelunga asteptare zadarnica, ce se va justifica mai la vale, subsemnatul comitetu alu conferintie natiunale tienute in Sibiu la 5—6 maiu a. c., dupa devisa sa de a nu ascunde afacerile sale in cauza natiuniei, se simte indemnătu a dă publicul român urmatorulu reportu despre lucrările sale si a-si elharifică puștiunea sa.

Este cunoscutu, că comitetulu acesta a primitu sarcină, de a pune in lucrare programul de activitate alu susu amintitei conferintie si adeca:

1. a îndemna pe romani să participe la alegerile dietali;
2. a midioce apoi prin Metropolitii natiunali convocarea unu congresu spre statorirea unui programu natiunalu si a solidaritatei.

Scopulu ce l'am urmaritul prin aceste acțiuni au fostu, de o parte, aperarea drepturilor natiuniei si a părților ei, cu midilöce legali, éra de alta parte, impărtarea intereselor si pretensiunilor natiuniei romane cu sistemul domitoriu in statu; fiindu noi convinsi, că nu mai acésta directiune politica poate să fie salutară pentru romani in tempul si in imprejurările de facia.

Atâtua tendintele cătu si lucrările noastre se vedu limpede din actele comitetului, publicate pana acum, si anumitu din protocolul conferintie din 5—6 maiu si adresele indreptate catra ambii capi bisericesci natiunali (publicate in nr. 36 „Tel. Rom.“); din apelulu acestui comitetu din 18/27 maiu (nr. 40 „Tel. Rom.“); din hartiele noastre indreptate catra cluburile natiunali si alte instrucțiuni catra intelectuali; din manifestatiunile comitetului din 8/20 iuniu si din 24 maiu (5 iuliu) nr. 47 si 51 „T. Rom.“; si in fine din elaboratul comitetului despre „Cauza romana la 1872“, ca materialul pentru unu programu natiunalu, pe carele atâtua in diurnale cătu si in brosuri l'am impartasitul publicului român, spre a-lu pregăti despre causele natiuniei pentru acceptatul congresului natiunalu.

Cu tōta acestea tendintie bune si lucrările neobosite — pe cari eu conștiintia curata si linisită le supunem judecătiei opinionei publice si a istoriei — si pre langa tōta midilöce noi n'am dispusu — totusi nu ne-am potut bucură pana adi de resultatul dorit.

Pre la inceputulu alegerilor dietali cea mai mare parte de romani, mai in tōta cercuire electorală era preparata si declarata pentru activitate si participare la alegeri.

Dupa ce inse, tocmai in decursulu alegerilor, o conferintia conchiamata de catra 3 barbati pre 27 iuniu a. c. la Alba-Julia s'a enuntatul érasa pentru remanerea romanilor in passivitate, apoi se scie pretotindeni — că au urmatu intre alegatorii romani astfelui de confuziuni, cari au produs astfelui de rezultate, de cari se rusinează fiecare român adeverat. (In adeveru se rusinedea „Albina.“)

Intielegendu acestu comitetu, că pre langa tōta din nou declaratul a passivitate, érasa cu ocaziunea acelei conferintie, vre-o 3—4 barbati, cari au fostu si suntu conductori ideiei de passivitate absolută, s'a intrunitu in o conferintie privata la Blasius, si au intrat in neseari pertractari despre causele natiunali cu Escelinti'a Sa dlu ministru-presedinte, insultu carui a-i au asternut si unu memorialu, am credutu si am asteptat, că acele lucărari se vor impartasi publicului român, că acesta si cu totii dimpreuna să scia, ce se tractă despre elu, si noi să ne scimă orientă in afacerile noastre, ca nu cumva să acapă colisiuni.

Dupa ce despre tōta acestea nimică nu a strabatut la lumina, si voindu acestu comitetu a pasi la indeplinirea punctului alu 2 alu programului conferintie din 5—6 maiu, in privinti'a congresului natiunalu, a carui tienere era déjà concésa de inaltul regim, comitetulu in o siedintia a sa a invitatu si pre on. dom Elia Macelariu, ca pre unu primu conductoriu alu passivitatii si membru alu amintitei conferintie de la Blasius, carui a-i sa impartasit fratesc scopulu comitetului, si s'a rogat a nădă desluciri, ca óre nu s'ar alteră conchiamarea congresului prin lucrările si initiativă luata de catra acei 3—4 barbati la Blasius, ca să evită orice conflictu in causele natiuniei.

Primindu noi declaratiuni multumitorie, si ca adeca congresulu este de toti dorit, si lucrările conferintie de 3—4 barbati ar fi afaceri mai multu private ale loru, nu au intarziat comitetulu acesta a se adressă cu rogararea de dñ 10/22 iuliu 1872 (publicata mai susu Red.) catra ambii. Metropoliti natiunali, pentru convocarea congresului.

Esclentia Sa Archiepiscopulu si Metropolitulu Andrei Barbu de Siaguna, primindu rogararea, ni-a impartasit, că foră amenare se va pune in contielegere cu colegulu seu Esc. Sa Metropolitulu Dr. Ioanu Vancia, comunicandu-i si o modalitate despre compunerea congresului. Inaltu acesta inca dupa unu scurtu tempu a rezisru, că dupa ce cursulu trebilor natiunali la dorintă mai inalta (?!) a luat alta direcție prealabila, e de parere, că inca nu a so-

nu tempulu că sè se conchieme adunarea na-
tionala preatinsa.

Am asteptat dura, ca din partea acelora
barbati, cari au intratu in aceste tractatiuni cu
inaltulu regim, să fimu noi, său publicul ro-
manu incunoscintiati despre resultate, spre a
ne poté orienta in ulteriorii nostri pasi, pre cari
am aflat cu cale mai bine a-i amená, de cătu
că sè se mai nasca noue confusuni si neintelegeri,
căci cuprinsulu amintitului memorialu
al celor 3—4 barbati, nici pana astazi nu ni
este cunoscute.

In cele spuse pana aici se justifica intar-
diarea nostra. Dara totu odata de aci se va con-
vige fie-care romanu adeveratu, că pusetiunea
acestui comitetu a devenit atâtu de grea, in-
cătu elu nu mai poté luá responsabilitatea a
supra-si, pentru neresirea programului seu.

Pre lauga aceea, că comitetulu nu a slati-
bitu din activitatea sa, precum nici pre viitoru
nu se va abate de la principiele sale, ci va fi
totu de una gat'a a lucru pentru realisarea loru,
deca natiunea 'lu va rechiamă si intelligent'a
romana i va dà concursulu ei; totusi comitetulu,
facia de critice si tristele impregiurari, in cari
se afla romanii, nu au lasat din vedere nici
odata acca precautune, ca se eviteză cătu se
poté ori-ce noue confusuni, noue neintelegeri
si noue stricatiuni in causele natiunei, căci nu
ambitiunea sa in lucrările sale, ci cugetul cu-
ratu, de a conlucră spre imbunatatirea sortei
poporului nostru, pre cătu ni ajungu poterile,
iubirea de causa nationala, si sinceritatea catra
conatiolii nostri, ne-au domnitu pre noi.

Lasămu dura sè ne judece pre noi, si pre
adversarii parerilor si principielor nôstre,
natiunea insasi,

Sibiu, 19/27 oct. 1872.

Paulu Dunca, m. p. Dr. Ioanu Borgia, m. p.
presiedinte. vice-pres.

Dr. Ilariu Puscariu, m. p.
notariu.

Langa Versietiu, in opt.

In nrulu 81 alu acestui multu stimatu
diuariu am cettu unu articulu, in care mai
multi dintre fratii invetiatori compatimescu pe
bravul invetiatoriu Josifu Miocu din Brosteni,
adaugendu că comun'a, in frunte cu eschisulu
invetiatoriu Grema si cu preotii de acolo, vor
sè-lu alunge si sè aduca pe saténalu loru de
invetiatoriu. Asemenea suferu invetiatorii cei
bravi mai in tòte comunele in cari unii nemer-
nici, lingusindu-se la sateni, acestia, nepriced-
pendu că ei sunt cei amagiti si retaciti, ii
candidéza pre ei cari pôrta numai numele de
invetiatoriu, dar cu dreptu cuventu trebuie sè
ne rusinamu a li esprimă acelu multu insemnatoriu
nume, căci unii ca acestia — fia apti său
nu — devinu alesi numai pentru că sciu sè ama-
gescă cu promisiuni d'a servî cu mai pucina lësa,
séu pentru că sunt nascuti in locu, si pre asia nu-
mitulu „Alvalucu.“ In invecinat'a comuna N.
inca se afla unu astfelu de invetiatoriu, care nu-
mai prin intrigi cauta sè se faca placutu poporu-
lui, numindu-se si asemanandu-se cu *Licurgu*!!
(Ddieu scie de unde a auditu densulu acestu
nume, căci nu potu supune că elu ar fi studiatu
istoria Spartanilor, de óra ce nici nu scie
bene cettu.)

Apelul la bravul nostru poporu sè nu as-
culta de astfelu de nemernici ci sè-i alunge si
cu furcoiul sè-i scôte din satu, căci aceia vor
sè-i tieni in intunereci si nesciintia, precum
ei sunt si orbeca in intunereci ca vai de ei.
— Apoi scimu din esperint'a de tòte dilele că
scolari buni numai de la invetiatori calificati
potemu capeta.

In specialu fruntasii din comune cari
sunt de vedia la poporu si cărora li jace la
inima cultur'a si luminarea poporului, sè alunge
pre acci tarisei si insielatori ai poporului.

Unu amicu alu invetiatorilor buni.

Bolduru, (larga Lugosiu,) 23 octom.

Cu simpat'a unui adeveratu parinte ve-
demu, pre stimate dle Redactore, că ascultat
lamentările ce ne inadusescu pe tòta diu'a cu
tòte că in acelu estras din nrulu 83, din core-
spundint'a nostra relativa la imprumutula ce
unii ómeni vreu sè obtrude comunei nôstre, nu
se facu amintire despre acea ce fie-care membru
al comunei cu cea mai mare sete acceptă;
totusi suntemu fôrte multiumitori. Noi am fostu
atinsu in aceea corespundint'a si — cum diu
föispal alu nostru ni-a promisu de trei ori la
rogarile nôstre pe onoreea lui de föispal (!) că
va esmitre una comisiune pentru a revidé cass'a
comunale si pentru a constringe pe judele com-
de a-si dà computulu de pre toti anii functiunei

sale, căci noi representantii comunei indaru
l'am provocat de multe ori; trecu inşa dile,
trecu septemani si luni si acea multu dorita si
asteptata comisiune n'o sè ni mai vina.

Acum o alta plaga ne ataca, de si acésta
nu se pote pune in comparatiune cu nenorocirea
carea ni aduse judele cu notariulu, de
candu ei domnescu in comun'a nostra — firesces
protegiati de stepanirea mai valta! — Dar
candu noi ca crestini dreptu credintiosi ai anti-
cei bisericice orientale, vedem uochii cum chiar
capii bisericilor comitu sacrilegiu, candu ne
vedem uochati si in autonomia nostra biseri-
césca scolaru — ni vine a ne'ndoi că mai este
in lume dreptate, si vr'o frica de peccate.

Nu e destulu că stepanirea politica ni
ataca libertatea, ci si cea bisericésca nu ni da
pace! Par' că cine scie ce blasteme zacu pe
comun'a nostra !!

On. publ. cetitoriu va fi sciindu pré bine
că — dupa organisarea cea noua a parochie-
loru — o comuna carea numera pana la 15
sute de susfete, numai unu parocu pote avé, éra
daca pestreace acestu numeru, — unu parochu
si unu capelanu etc. asemenea va fi sciindu că
parochulu sè fia dotat cu unu salarit celu pu-
tienu de 400 fl. v. a. etc. Comun'a nostra nu-
mera inşa abia 1050 de susfete. Noi — ce e
dreptu, cu cea mai mare caldura am imbrac-
satu decisulu sinodalu eparchialu in carele
apriatu se decreta reducerea parochieloru.

Cu atât'a mai mare si justificata ni este
indignatiunea, candu vedem uochi că abnormitatil
si arbitriul de pre timpulu ierarchiei serbesci
sporesce si 'nfloresce. S'a incuibatu coler'a de
absolutismu si de particularismu in tòte patu-
rele societatii; toti de susu si de diosu, de la om-
nipotintele Lónay pana la unu nemernicu jude
comunale, toti peccatescu, belescu si asuprescu
pre bietulu poporu. Intrég'a nostra comuna
este pentru intretienerea numai unui preotu.
Judele com. doresc inşa si unu alu doilea, se
adreséda Eppului, si eppulu implinesce dorin-
ti'a lui pentru — mai scie Ddieu pentru ce.
Scimu inşa caus'a de ce famosulu jude ambala
in ruptulu capului pentru a ingreuiá comun'a
cu alu doilea preotu.

Este caus'a peccatului, a marturiei false
ce a facutu contra bunului preotu, pe care deci
acu-nu-lu pote suferi de pastoriu susfescu
alun seu.

Éta, cum pentru unu omu se calca auto-
nomia unei bisericice strabune, recascigate cu
sudori de sang de meteorii natiunei nôstre
romane.

Ni s'a tramsu, fora de avé lipsa, fora de
concursu, fora nemicu, contra legei, cu datulu
6 apriliu a. c. nrul bis. 288 mai unu preotu, ca-
rele a functiunata de cinci ani in alta parochia,
si unde si de presentu functiunéza, la noi in-
vine spre inspectiunare numai candu i place si
— de-a lucru sessiunea parochiei vacante. Si
spre ce scopu? — spre molecomire — dupa
cum suna acelu ordinu — a partitei iritate contra
preotului I. Jucu!

Dar ca felu de partita iritate!? Óre unu
omu face o partita? se pote óre ca unu jude
com. se amagescă pe unu eppu?! — Pré bine
sciu ómenii că pre nedreptu a fostu intemnitatu
bravul nostru preotu I. Jucu. — Seraci'a si
amarulu no-a cuprinsu intru tòte. — Ómenii
sunt indestuliti cu unu popa; acest'a ne inde-
stulesce pre toti si inca fôrte bine!

La noi nici nu se potu sustine duo preotii
— de óre ce la noi s'a usuatu din vechime —
de la mosi stramosi, a nu se dà adâulu (birulu
preotiescu) si venitele de la abia 11 sute susfete
— si inca in anii cesti rei, candu ómenii sin-
guri nu au ce mancă, — prin urmare nici pe
functiuni, nu că nu vréu, ci n'au de unde dă
popeli. Apoi se ni mai dorim uochi inca unu
popa? ar fi pré ridiculu! — Noi am fostu si
suntemu pentru reducere, — n'avemu lipsa de
duoi popi.

Si apoi diu eppu ar face bine se nu cam
des audiu la cele ce vorbesce judele si consotii
sei de pe la Lugosiu, căci acele sunt mintiuni
göle! Éra pre noi sè nu ne mai infestu cu acelu
trasu impinsu, căci suntemu destulu de necajiti
cu altele; caute densulu, — ca mare sacer-
dote alu lui Cristosu, a pastrá legea mai eu ri-
gorositate — si sè-si retramita cap'a in staulul
de unde vre sè fuga, că noi n'avemu lipsa
inca de unu popa! — Dar cu tòte voim — in
facia on. publicu a-lu face atentu la §§-ii Stat.
org. si la conclusele sinodale in privint'a re-
ducerii parochieloru, ca sè nu fia retacirea din
urma mai rea de cătu cea d'antai! Celu ce
are urechi — auda, si celu ce are minte — in-
teléga! *Unu representante in numele
celor diece.*

Broseni, langa Oravita, in opt.

Onorabile Redactiune! In numerulu 81
alu multu pretiuitului dvostre diurnalul, „mai
multi invetiatori“ de langa Oravita se incérea
a informá pre marele publicu alu „Albini“,
cumca venerabilulu senatu seolaru alu diecesei
Caransebesului a ordinat inquisitiune contra
invetiatorului Josifu Miocu in urm'a „denun-
ciatiunilor tendentióse“ ale unor fruntasii din
comun'a Broseni, cari uneltiri ar fi aflatu spri-
ginu si in preotii locali.

In cătu pentru procedur'a ven. senatu
seolaru si infruntările ce i se facu in numit'a
corespondintia, lasu ca sè se respunda atare
membru alu aceluiasi. Că ince dnii „mai multi
invetiatori“ plansorile nôstre juste le reduc la
„denunciari tendentióse, bagatele, si intrigue
tieranesci“ — cari termini si expresiuni, intre
paranteses disu, sémana multu cu cele ale domi-
nilor egemoni, candu vorbescu de poporul
nostru si de caus'a lui cea santa — vinu cu
permisiunea onorabilei Redactiuni sè-mi facu
in numele acestor fruntasii si a intregei comune,
observatiunile mele; sperandu că veti binevoi
a-mi dà ospitalitate in colonele pretiuitului
Dvostre diurnal.

Traim intru adeveru intr'unu tempu
fatalu, precum se dice si in corespondint'a din
cestiune, candu nime nu-si bate capulu cu cer-
carea mai de aprópe si essaminarea de amaruntu
a cutarui lucru, ca sè se pote convinge si
sè-si castigă cunoștința lamurita despre den-
sulu. Ómenii tempului nostru ni se paru pré
comodi, se lasa condusi de antai'a impresiune.
Scru, vorbescu si lucra dupa cum li dicta mo-
mentulu. Asia mi se pare a fi lucratu si dnii
„mai multi invetiatori.“ Căci déca luau lucrul
mai seriosu si nu se lasau condusi de afectul
colegialu, a buna séma nu esiau in publicu cu
una articolu, din motive ce vatama pe popor si
aperă o causa cu totulu nedémna.

Invetiatorulu Josifu Miocu este de siepte
ani in comun'a nostra. Ce se atinge de testi-
moniale sale „laudabili“, nu potemu dice nimicu.
Elu a fostu denumitul de invetiatorulu la noi, prin
urmare n'au ajunsu in manele poporului ca sè
pote luau cunoștința despre ele. In cătu ince
despre portarea morală si politica a unui bar-
batu de functiune si cu deosebire a unui invetiatoriu,
misce pare că numai acelu popor pote
judeca dreptu, in midiloculu caruia traesc, in-
aintea caruia si deplinesce functiunile sale
si cu carele e in nemidilocii coatingere. Si noi
scimus că portarea invetiatorului amintitul, a
invetiatorului nostru, nu a fostu buna. — Acum
dupa ce comisiunea investigatória si-a finit
lucrările sale, nu mi se va poté dice că voescu
sè preocupu, deca aduc la cunoștința publica
portarea morală si politica a invetiatorului nos-
tru Josifu Miocu.

In decursulu celoru siepte ani, ce invetia-
toriulu numitul a pretrecutu intre noi, n'a aflatu
de demne casele nôstre a le cercetá, ci a intre-
tienutu relatiuni cu — jidovulu din locu. Si
déca aceste relatiuni ar fi de o natura onorabila,
nu ne-am potenți in ele, pentru că nu suntemu
dedati si n'avemu dreptulu a restringe cuiva
libertatea personala. Dara candu s'a dovedit
că acele relatiuni sunt de o natura neonestă,
candu suntemu convinsi că prin acele se va
tema onoreea barbatului, candu si scolarii sati-
risidându dicu că acele relatiuni se intretinu
numai pentru jupanés'a „balabusta“, — atunci dnii
„mai multi invetiatori“ ne vor iertá dôra că
am facutu noi fruntasii comunei pasii necesari
ca sè incete scandalulu si sè se stirpescă cui-
bulu nemoralitatei din comun'a nostra.

„Nevinovatulu invetiatoriu cu portare
buna“ pre langa acésta mai posiede si alte vir-
tuti laudabile. Dsa a primitu banii de la pa-
rintii duoru prunci pentru ca sè-ii invetie pre
acesti-a cele optu vîrsuri (glasuri) si au treccutu
déjà ani si banii s'au dusu, éra pruncii nu sciu
nici pana acum nimicu. Si déca parintii insie-
lati cutéza a se vaetă unde-va, indata sunt tim-
brati de „malitiosi, sfetnici, intriganti de la
tiéra“ etc.

A trei-a virtute laudabila a invetiatorului
nostru este că densulu a comis peccatulu, ca se
nu diuc crîu'a, de a menatu pruncii de scola a
casa si a primitu in loculu loru pre fratii loru
mai mici, cari inca nu erau apti pentru scola
si acésta a facut'o dlui pentru bani, precum
s'a dovedit inaintea comisiunei investigatórie
si precum se va mai dovedi, déca va core ne-
cesitatea. — Si déca preotii locali se punu in
capulu trebei pentru ca sè curme abusulu —
sunt sprigintori ai „uneltirilor tieranesci!“

Dara nu sum inca gata, mai am de a re-

portă unu ce importantu. Cinismulu acestui
d. invetiatoriu nu are margini. Nimicu nu i-e
santu, fie-care midilocu i-e bunu, numai se
ajungu la scopu. Elu a indemnatum pe soci'a sa
sè ese naintea comisiunei investigatórie si sè
denuncie că un preot din locu i-ar fi tentat
fidelitatea si onoreea casatorésea. Noi cunoscem
insa pe preotulu nostru; e unu caracteru solidu si
onestu si pucini preoti sunt in giurulu acest's cas-
densulu. A respinsu acésta insinuatiune neru-
sinata întrég'a comuna cu disprentu si indigna-
tiune; si o respingu si eu in publicu, ca pe o
apucatura condamnabila.

Din cele espuse, on. publicu cetitoriu se
va convinge că ce bagetele au fostu plansorile
nôstre, ce meritu au dnii mai multi invetiatori
cu corespondint'a loru si in a carui parte este
intrig'a, uneltirea.

Finescu cu observarea ca dnii invetiatori
sè nu pré alege in publicu cu corespondintie
spre aperarea colegilor sei pana ce nu se vor
informá pe deplinu, că atacatul merita óre
séu nu aperarea loru, căci altminterile vor
aparé naintea poporului ca partinitori ai reului,
de ceea ce sè-i ferescă Ddieu.

Achimu Berceanu
jude comunulu.

Din Torontalu, in opt.

(Reflexiune la banchetulu eppescu din
Bocsa.) Cu multa curiositate cettu in orlu 80
alu multu pretiuitei Albine, despre petrecerea
Il. Sale Eppului Popasu in Boccea-mont, cu oca-
siunea adunării generali a invetiatorilor din
diocesa Caransebesului, si me simtiam fôrte
ferice la inceputulu corespondintiei, căci supu-
neam că Il. Sa ca romanu si totdeodata ca ar-
chipastorul si capu alu consistoriulu diecesanu,
resp. alu senatului scolaru, afandu-se in me-
diloculu invetiatorilor, se va interesá cu su-
fletu si eu inima de unu adeveratu parinte si
va doru a se convinge despre obstaculele ce ob-
vinu din partea inimicilor iovetiamenitului
nostru poporului, si despre dificultătiile cu cari
se lupta partea cea mai mare a invetiatorilor
confesiunali; dar deodata me prisera fiorile
candu vedui că Il. Sa si acestu timpu l'a folosi-
tu de ocasiune binevenita spre a se recomandá
guvernului magiaru atâtu de dusimanu nôa.
Trista epoca pentru scolile si invetiatorii con-
fesiunali, si mai trista pentru biseric'a lui Cris-
tosu ai cărui servitori s'au facutu propagatori
de nemorală, asociandu-se séu mai bine di-
cendu tereindu-se naintea unui guvern stigmatizat
de corruptu si corumpatoru si nefericito-
riu de popora — chiar si de catra Unguri.

Sufierim si patimim necasuri din partea
guvernului, dar apesati inca din léganu de ini-
mici seculari, le suportămu; insa necasurile
devinu nesuportabili candu vedem, ca insisi
aceia, caror li-e concrediuta conducerea in-
vestimentului in scolile nôstre oonf. ne vindu
d'a val'ma pentru mistelelor loru scopuri per-
sonali. —

Comun'a biser. din Bocsa onorează pe
marele seu ópe cu conductu de facili, ér elu
mult

rerea ca să le publice și cele lalte diaria după „Transilvania.“ Reflectăm mai de parte că noi, de căte ori ni s-a cerut, am publicat atari concurse pururiă gratis și — de către Redactiuni naționale n-au urmatu asemenea, vinăva fi de bunăsăma la onor. comitetu. Reflectăm în fine că, celu mai coresponditoru espediinte ni se impare a fi, ca atari concursuri să se transmită de adreptulu tuturor Redactiunilor, apoi fără oficiale a asociatiunei să le publice în modulu ei oficiale, ér cele lalte Redactiuni să le publice numai căte o data intre varietăți. Această nu costa nemica. — A le reproduce din „Transilvania“ nu este în demana, pentru că de comunu Redactiunile n-au timpu nici dă luă cunoștinția despre concursurile publicate prin alte foi.

In causă „Propagandei“, său după nouă numire, a „Daciei Traiane“ din Roma,

ne afămu într-o mare perplexitate. Domnii săi ce au binevoită a prenumeră prin noi, si cei ce au prenumerat de a dreptulu, mereu ne întrebă că — ce e, de nu mai vine? Nu li vine nici unu numeru! Si unii ni cer chiar banii indereptu. Din Roma érasi ni se serie că intregu cursulu acestui anu se va tipari într-unu volume si acestă cătu de curendu se va tramite tuturor prenumeratorilor si va fi de unu contineutu, carele de securu va multiumi pre toti; — cerendu-ni-se insa cu intetire transmiterea sumei adunate la noi in tipu de prenumeratiune, findu că trebuită de bani este foarte mare!!

Noi — pricepem pe domnii din Roma si numai atâtă ni pare foarte reu, că domnilor in privintă baniloru au ajunsu a semti atâtă trebuitia de acei căti-va florini ce s'au adunatu la noi!

In faci'a cererei loru totusi noi asiā credem că cei-ce ni-au tramsu bani de prenumeratiune pentru acea fóia periodica, ni-ii au tramsu pentru ca să-ii inaintă la Redactiunea fóiei, si asiā — ori cătu ne-am socotit, in fine a trebuitu să ne decidem a-ii inaintă.

Dupa cum se vede din darea nôstra de săma in nrri Albinei 66, 67, 69, 71 si 75, si din rectificarea concernante in nrulu 76, sumă incursa la noi de la adresele acolo insirate, a fostu 41 fl. De atunci ni-au mai sositu 3 fl. sub adresă: Nicol. Celigradeanu, ospetariu — per Fest in Hatzege; — deci in totale 44 fl. v. a. Aceasta sumă am spedito la Roma sub adresă: Administrazione del giornale romano „Dacia-Traiana“ in Roma, piazza Borghese, perso la typografia Giuseppe Aurelli. —

Atâtă este ce ne semtimu detori a lamuri, atâtă domnilor interpelanti de diosu, cătu și celor din Roma. —

Varietati.

= (La cursurile pentru instructiunea adultilor) trebuie să ne punem cu umerii toti căti avem la inima cultură a poporului roman: preoti, profesori, docenti, notari, cantori si orice altu mirénu inteligente. Cetirea, | scrierea, computulu, geografi'a si istori'a să fia obiectele; 3 fl. de individu si consciinti'a binefacerii si a meritului catra patria si națiune — nu sunt indemnuri de ajunsu?! Asiā să ni ajute parintele luminii, cum ne vomu impulpa!!!

= („Amicul poporului“) calendariu romanu pre anulu 1873, redesu si edatu de dlu Visarionu Romanu, a esitu de sub tipariu si se pote capetă de la locurile indicate in avisulu ce-lu alaturău acestui nr. Limb'a si stilulu adeveratu romanescu in care se tratédia diferite teme in acestu calandariu, sunt destule motive ca fie-care romanu să-si procure „Amicul poporului.“

Versamentulu alu IV.
pentru gimnasiulu nostru din Bradu.

In urmă apelului nostru pentru ajutorarea gimnasiului din Bradu au mai incursu la subscrisulu urmatörile sume de la urmatörile adrese:

Din Beiusiu, prin dlu Georgiu Vasilieciu, protopopu: Dnii Georgiu Vasilieciu, protopresbiteru 5 fl. 40 cr. Demetriu Negreanu negutiatiu 3 fl.; Teodoru Fasie, adv. 2 fl.; Joane Dudulescu, lum'niariu 2 fl.; Stefanu Potoranu, subjude reg. cerc., Dionisiu Poynar, jude reg. prim. cerc., Paulu Papu subpretore, Mihaiu Cosm'a, vice-not. opidanu, Petru Cociu, epir,

Gavrilu Cosma, Teodoru Ardeleanu, Teodoru Papu, Vasiliu Parteniu Papu, Antoniu Ditraru, Georgiu Breaneu, Paulu Botnariu, Georgiu Papu, căte 1 fl.; Josifa Molnaru 80 cr.; Joane Pantea 60 cr.; Vasiliu Sferlea 50 cr.; Petru Toica, Nicolau Cristea, Demetru Mihali, Ioanu Lazaru, Mihaiu Pantea căte 50 cr.; șrcine 20 cr. Sum'a totala 30 fl. v. a.

Prin dlu notariu comunale Georgiu Popu s'a adunatu de la poporenii comunei Poiana-Sarata (Sósmező) sum'a de 4 fl. v. a.

Din Borosineu prin dlu Floreanu Varga, jude reg.: Dnii Floreanu Varga 5 fl.; A. Moise Curtutiu de Cultoru 2 fl. Sava Fereu, subjude cerc. reg. 5 fl.; Kabdebi János, rigorosante de medicina, 50 cr.; Juliu Králitz 1 fl.; Georgiu Varga 2 fl.; Aureliu Petroviciu 2 fl.; N. N. 2 fl.; Alois Smekar, Paulu Burgau, jude in Socrdorn, Grigoriu Ambrusiu, Joane Savonescu, Petru Chirila căte 1 fl. Ioanu Suciu, not. com. 3 fl.; Flore Codreanu, primariu, Mihaiu Sierbanu, jude prim., Ioanu Toponu, Lucretia Toponu nasc. Miora si Dimitrie Tiucudianu, si Cristina Codreanu nasc. Ciorogariu, căte 1 fl.; Dimitrie Mornacă, Petru Zoldetiu si Hirsch Béla not. căte 50 cr. Sum'a totala 35 fl. v. a.

Din Sibiu prin dlu Jacobu Bologa cont. aulicu 5 fl. v. a. Pentru a cunoșce isvorulu acestei sume, lasu să urme epistolă dlu Jac. Bologa din ouventu iu cuventu. Ea sună:

„Pré stimate Domnule Bravulu nostru artistu comicu si cantaretu J. D. Jonescu din Galati, a datu in 10 ale lunei c. in teatrulu de aici una reprezentatiune estraordinara in beneficiul gimnasiului nostru din Bradu pentru incuragiarea literaturăi romane si arstandu-me după aceea, mi-a descoperit, că din venitul acelei reprezentatiuni, după detragerea speselor avute, a rezultat pentru numitulu gimnasiu sum'a de 50 fl. adeca cinci dieci de florini in v. a. asiā, ea in favórea acestui gimnasiu a renunțat cetatea Sibiuului ca proprietarita a teatrului, la 15 fl. in m. a. pre carii de altmintrelia i jé dens'a după fie-care reprezentatiune, éra orsiestru con dusu de cunoscutul maestrul in musica Motti a lasatu 5 fl. m. a. din competiti' sa de 15 fl. pentru acestu scopu filantropicu.

Totu una data imanuandu-mi domnulu Jonescu acei 50 fl. me pofti a-i inaintă eu la loculu destinatiunei loru.

Tramtu deci cu asemnatuia postala prin posta de mane la adresă DTale sum'a amintita si Te rogă a face ca să se publice primirea ei in diurnalul „Albina.“

In fine primesce etc. Jacobu Bologa m. p.“

Prin dlu M. B. Stanescu dnii M. Basiliu Stanescu 2 fl.; Josifu Botto 50 cr.; Corneliu Ratiu not. 50 cr.; Sum'a 3 fl. v. a. Din aceasta suma estragendu-se postportulu de 5 cr. ramane pentru gimnasiu sum'a 2 fl. 95 cr.

Prin dlu Dariu Puticu s'a tramsu sum'a de 10 fl. v. a. votata de adunarea generale a reuniunii invetiatorilor din tractulu Lipovei.

Din Temisiéra, prin dlu Paulu Rotariu 11 fl. v. a. Numele contributiorilor acestei sume s'au publicat in „Albina“ nrulu 82 an. 1872.

Din Sibiu prin dlu J. Popescu protopresbiteru dnii J. Popescu 10 fl.; Petru Albu primariu 10 fl.; Bucuru Cioranu 5 fl.; Okgman nedescifrable 2 fl.; Maniu Droon juratu 10 fl.; M. Cuirianu 2 fl.; Bucuru Hoadre 2 fl.; M. Vidrigianu 1 fl.; Muciul 5 fl.; Ioanu Ciucianu 2 fl.; Vasile Blocu 2 fl.; Stanu Marinu 1 fl.; Comanu Mitrea 1 fl.; Petru Hoadria 5 fl.; Aleman Dancasius 1 fl.; Emilianu Cioranu 2 fl.; E. Brotte 10 fl.; S. Popoviciu 2 fl.; J. Romanu 1 fl.; Jonu Poplaceniu 2 fl.; Vasile Drocu 1 fl.; Bucuru Duncusiu 3 fl.; Bara Bucuru 2 fl.; Petru Simianu 1 fl.; Petru Aronu 1 fl.; Jonu Brutu 1 fl.; D. Ambosianu 50 cr.; Sierbanu Cioranu 2 fl.; Savu Ribariu 50 cr.; Nicolae Drocu 1 fl.; Oprea Brote 50 cr.; E. Pasou 50 cr. S. Dancasius Anica 1 fl.; Aleman Brutus 2 fl.; D. Vidrigianu jun. 1 fl.; Petru Dratomiri 1 fl.; Comun'a Resinari 20 fl. v. a. Sum'a 115 fl.

Sum'a acestui versamentulu alu IV face 257 fl. 95 cr. v. a. Sum'a versamentului I publicata de subscrisulu face 212 si 1 1/2 de 10 franci. Sum'a versamentului alu II este de 100 fl. 40 cr.; era sum'a versamentului alu III si de

428 fl. 24 cr. v. a. Asia dura contribuirile contrase pana acumă de subscrisulu dau una sumă de 998 fl. 59 cr. v. a.

Baja-de-Crisiu, in 4 nov. 1872.

Georgiu Secula, advocatu.

Redactiunei acestei foi a tramsu dn'a A. Tempea din Toraculu-mare 5 fl. pre langa urmatörile epistolă:

Multu Stimate Domnule Redactoru!

Aci in aclusu am onore a Vi tramsu pentru gimnasiulu de la Bradu colectatii 5 fl. v. a. dela urmatörile dómne contribuitóre: Anna Marcoviciu, Julia Miulescu, Catarina Negronu, căte 1 fl. v. a. Eva Dragoiu, 5 cr. si de la subscris'a 1 fl. cr.

A St. DTale

stomatória
Anastasia Tempea,
nasc. Suciu.

Convocare.

Din incedintiarea comitetului centralu alu reunii politice romane din Bihor, prin acéstă avemu onore a invită pre toti romanii din cottulu acestă la o adunare generala ce se va tienă la 18 noiembrie a. c. st. n. in localitatea subscrisului presiedinte, strad'a episcopului romanu, său la casu de lipsa, in sal'a oteleului „Arborele verde.“

Obiectulu consultării va fi: modalitatea cum ar fi de a se introduce limb'a romana de oficiale in comunele romanesi din comitat.

Orade, in 25 octombrie 1872.

Nicolau Zigră, m. s. Vas. Nistoru, m. s. notariu. presiedinte.

Concursu.

Pentru statuia de invetitoriu la scol'a confesionala gr. or. romana din comunitatea Dolova, protopresbiteratul Panciovei, se publica concursu cu terminu pana in 12 noiembrie a. c. st. v. —

Emolumentele sunt in bani 400 florini v. a. si cortelul liberu cu gradina. —

Doritorii de a ocupă acestu postu, sunt avisati a-si tramite recoursele — inzestrare conformu statutului organicu, si adresate comitetului parochialu — catra dlu protopresbiteru Simeonu Dimitrievicu in Panciovei. —

Dolova, in 25 octobre 1872.

1—3 Comitetulu parochialu.
in contilegere cu dlu protopresbiteru tractualu.

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu la scol'a confesiunala gr. or. din comun'a Pestere, prototulu Caransebesiului, se publica concursu cu terminu pana la 20 noiembrie a. c. st. v. —

Emolumentele sunt: 1/3 parte din sesiunea parochiale si din venitile stolari. — Doritorii de a ocupă acestu postu au să substreze recoursele instruite in intielesulu stat. org. adresandu-le catra comitetulu si sinodulu parochialu para la 10 noiembrie c. v.

Concursu

Se publica pentru vacantea parochia din comun'a Cerna, cottulu Temisiului, protop. Jebelului.

Emolumentele sunt: una sesiune de pamantul aratoriu, biru de la 175 de case, parte grău, parte cucerudiu, de dupa pamantul, si stolele indatinate.

Doritorii de a concurge au a-si tramite supelele adresate comitetului parochialu cu documentele prescrise in statutulu organicu, catra Rev. d. protopresv. Alessandru Ioanoviciu in Jebelu, pana la finca lui noemvre st. v.

Cerna in 29 octobre 1872.

Comitetulu parochialu.
In contilegere cu protop. tractualu alu Jebelului.

1—3

Concursu

Pentru ocuparea postului de invetitoriu la scol'a confes. gr. or. romana din comun'a Brazova, protopopiatulu Fagetului, se publica concursu cu terminu pana in 10 nov. st. v. a. c.

Emolumentele sunt: 84 fl. v. a. in bani; 15 metri de grău; 24 metri de cucerudiu; 100 lb. de sare; 100 lb. de clisa, 15 lb. luminări; 8 orgi de lemn, din cari este a se incaldi si scol'a; in fine cortelul liberu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati a-si tramite recoursele — instruite in intielesulu statutului org. si adresate respectivului comitetu parochialu, — rsmului dnu protopopu Atanasiu Ioanoviciu, in Faget.

Brazova, in 20 oct. st. v. 1872.

Comitetulu parochialu.
eu scires mea:
Atanasiu Ioanoviciu,
protopresbiteru.

2—3

Concursu

Pentru ocuparea postului de capelanu sistemisatu prin ordin. venerabilulai consistoriu eparchialu din 12 oct. a. c. nr. 693, pre langa parochulu si asesorulu consistorialu Ioanu Stefanoviciu din Mutniculu-mare, prototulu Caransebesiului.

Emolumentele sunt: 1/3 parte din sesiunea parochiale si din venitile stolari. — Doritorii de a ocupă acestu postu au să substreze recoursele instruite in intielesulu stat. org. adresandu-le catra comitetulu si sinodulu parochialu para la 10 noiembrie c. v.

Mutniculu-mare in 15 octobre 1872.

Comitetulu parochialu.
in contilegere cu d. protopresbiteru concernante.

3—3

Concursu.

Pentru ocuparea postului de invetitoriu la scol'a confesiunala gr. or. din comun'a Povrigina, protopopiatulu Fagetului, se publica concursu cu terminu pana in 10 nov. st. v. a. c.

Emolumentele sunt: 42 fl. v. a. in bani; 8 metri de grău; 16 metri de cucerudiu; 50 lb. sare; 50 lb. clisa; 12 1/2 lb. luminări; 8 orgi de lemn, din cari este a se incaldi si scol'a; 3 lantie livéda, si cortelul liberu cu gradina de legume.

Doritorii de a ocupă acestu postu sunt avisati a-si tramite recoursele — instruite in intielesulu statutului org. si adresate respectivului comitetu parochialu, — rsmului dnu protopopu Atanasiu Ioanoviciu, in Faget.

Povrigina, in 20 oct. st. v. 1872.

Comitetulu parochialu.
eu scires mea:
Atanasiu Ioanoviciu,
protopresbiteru.

3—3

Cursurile la burs'a de Viena.

(Dupa inșinuare telegrafica din 13 nov.)

Imprum. de statu convertită cu 5% 65.75 Imprum. naționalu 70.—; Actiunile de creditu 336.60; — sorturiile din 1860: 123.50 sorturiile din 1864: 144.50; Oblegatiunile de sarcinarii de pamant, cele ung. 80.50; banatice 79.50; transilv. 76.50 bucov. 76.50 argintulu 107.50; galbenii 6.15; napoleoni 8.65.

20.000 bucăți de Parchete

in diferite modeluri, din lemn uscatu, forte gingasiu lucrate, sunt de vindutu.

Pretiul si conditiunile avantajiose.

JOSIFU SZ